

BARAJ YÜKSEK ÇÖZÜM MECLİS

SEÇİM BARAJI SORUNUNA ADİL VE DEMOKRATİK BİR ÇÖZÜM İSTİYORUZ

Anayasa Mahkemesi (AYM) %10 seçim barajının hak ihlali olduğu yönündeki başvurulara ilişkin raporların tamamlandığını ve kararın 2-3 hafta içinde verileceğini açıkladı. Bu açıklamadan sonra, AYM'nin olası kararı ve bunun yansımalarının ne olacağı sıklıkla gündemde yer almakta, konu, uzmanlar tarafından farklı açılardan yorumlanmaktadır. Gerek seçme ve seçilme hakkı bakımından, gerekse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatları ile; insan haklarına saygının, çoğulculuğun ve hukuk devleti ilkesinin egemen olduğu ve **siyasal katılım yollarının açık olduğu bir düzen olarak tarif edilen "demokratik toplum düzeni"**¹ bakımından, mevcut seçim barajının ciddi sorunlar oluşturduğu yadsınamaz.

Bu sorunun çözümüne ilişkin çeşitli toplum kesimlerinin uzun süredir talepleri var. Bu bağlamda gerçekleştirilen, "*Anayasa Reformu Aracılığı ile Türkiye'nin Denge ve Denetleme Sisteminin Güçlendirilmesi*"² çalışmasına, **siyasi partiler, bürokrasi, sivil toplum örgütleri, sendikalar, düşünce kuruluşları, medya ve üniversitelerden yaklaşık 120 temsilci katılmıştır. Çalıştaylar, birebir görüşmeler ve odak grup çalışmaları sonucunda 100 kadar reform önerisi geliştirilmiştir.** Bu çalışmada, seçim barajı konusu katılımcılar tarafından ele alınmış, seçimlerde uygulanan %10 barajının dışlayıcı bir siyasi faktör olduğu ve barajın aşağı bir seviyeye çekilmesiyle **temsilde adalet ve yönetimde istikrarın sağlanabileceği**³ belirtilmiştir.⁴

%10 gibi yüksek bir seçim barajının uygulanması; görece küçük partilerin Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) dışında kalmasına yol açmakta, seçmen davranışını etkilemekte ve TBMM'de başta Kürtler olmak üzere temsiliyeti sağlanamayan tüm toplumsal grupların siyaset alanını daraltarak "temsilde adalet" ilkesini zedelemektedir. Bu durum sivil toplumun geniş desteğine sahip olan çözüm sürecine ve toplumsal huzur ve barışın güçlendirilmesine de zarar vermektedir.

Yasama organı, uzun bir süredir Türkiye için kökleşmiş olan ve demokratikleşmenin önünü tıkayan bu sorunu çözmek amacıyla bir an önce bir mutabakat arayışına başlamalıdır. Denge ve Denetleme Ağı olarak, TBMM'yi ve diğer ilgili tarafları, seçim barajı sorununa adil ve demokratik bir çözüm üretilmesi yolunda, uzlaşya katkı sunmaya çağırıyoruz.

1 - Handyside/İngiltere, 7.12.1976, para.48-49

2 - Rapor, yargı, yasama, siyasi parti ve seçim sistemi reform alanlarında uzlaşının sağlandığı yaklaşık 100 öneriyi içermektedir. Anayasa Reformu Aracılığı ile Türkiye'nin Denge ve Denetleme Sisteminin Güçlendirilmesi <http://ipc.sabanciuniv.edu/wp-content/uploads/2012/07/Anyasa-Raporu-denge-denetleme.pdf>

3 - Nispi seçim sistemine sahip bir çok demokratik ülke ile karşılaştırıldığında, %10 seviyesi uygulanan en yüksek ülke barajıdır. <http://www.electionresources.org>

4 - Anayasa Reformu Aracılığı ile Türkiye'nin Denge ve Denetleme Sisteminin Güçlendirilmesi, s.26